

Investointimääräraha Vähä-Lamujärven pohjapadon rakentamiseksi

Kunnanhallitus 12.03.2025 § 66
146/02.02.00/2025

Siikalatvan kunta on päättänyt 8.6.2020 33 § pyytää aluehallintovirastolta lupaa Vähä-Lamujärven säännöstelyn lopettamiseen sekä kahden pohjapadon ja kalatien rakentamiseen Vähäjokeen sekä pysyvää käyttöoikeutta hanketta varten tarvittaviin alueisiin. Vähä-Lamujärven säännöstelyn lopettamisesta on tehty päätös 5.4.2022 Nro 47/2022 Dnro PSAVI/6958/2020. Päätöksen mukaisesti työt on aloitettava 4 vuoden kuluessa lupapäätöksestä.

Hankkeessa Vähäjoessa sijaitseva nykyinen säännöstelypato ja kalatie korvataan pohjapadoilla ja ilmastuspadon käyttö lopetetaan ja suljetaan pysyvästi. Patoon rakennetaan luonnonpuomainen kalatie. Vähä-Lamujärvi sijaitsee Siikalatvan kunnassa noin 14 kilometriä Piippolan keskustasta kaakkoon. Vähä-Lamujärven säännöstelyn käyttö on ollut hankalaa kohteen syrjäisyyden vuoksi, jolloin järven pitäminen lupaehtojen mukaisissa säännöstelyrajoissa on ollut haastavaa. Nykyinen kalatie ei mahdollista kalojen liikkumista padon ohi parhaalla mahdollisella tavalla. Säännöstelystä saatu hyöty on ollut vähäinen.

Ympäristötietokanta Hertassa Vähä-Lamujärvi on Vesienhoidon 2. suunnittelukaudella lueteltu vesimuodostumana, jonka ekologinen tila on tyydyttävä. Säännöstelyn lopettamisen myötä säännöstelylupaehtojen velvoittama kevätaikainen vedenpinnan alentaminen poistuu, jolloin järven talvialenema pienenee. Tällä on positiivinen vaikutus järven vedenlaatuun. Hankkeessa nykyinen kalatie korvataan kalankulun kannalta toimivammalla pohjapadolla ja luonnonkoskimaisella kynnys-allas-tyyppisellä kalatiellä. Hanke tukee em. perusteilla vesienhoitosuunnitelman toteutumista. Pohjapadon rakentamisella on arvioitu oleva positiivinen vaikutus järven virkistyskäyttömuotoihin, joita ovat kalastus, uinti ja soutuveneily. Vähä-Lamujärven suurin tulvakorkeus (HW) hieman laskee, mutta keskimääräinen tulvakorkeus (MHW) nousee 13 cm. Rajat ovat hyvin lähellä toisiaan, joten uutta tulva-aluetta ei juuri synny. Tulva-alueet ovat joutomaata ja metsämaata, joille ei tilapäisestä tulvasta aiheudu haittaa. Muutos on niin pieni, ettei sillä ole todellista tai mitattavaa vaikutusta peltojen kuivatukselle ja siten vaikutusta peltojen kevättöiden ajoitukselle. Vähä-Lamujärven alapuolisella Vähäjoella hankkeen aiheuttamista vahingoista ja haitoista on laadittu vahinkoarvio mallinnetulle kerran 100 vuodessa esiintyvälle tulvalle. Vaikutusalueen kiinteistöjen kanssa on tehty sopimukset. Hankkeesta ei työnaikaisia mahdollisia pieniä haittoja lukuun ottamatta aiheudu muuta korvattavaa vahinkoa tai haittaa.

Työ toteutetaan yhteistyössä Siikalatvan kunnan, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Vattenfall Oy:n kanssa. Työn toteuttajana ja hankkeesta vastaavana toimii Siikalatvan kunta ja muut yhteistyöosapuolet toimivat hankkeen osarahoittajina.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 74 000 €. Hankkeelle on saatu Vattenfall-puitesopimuksen kautta 18 500 € avustus ja Ely-avustus vesien- ja merenhoidon sekä kalataloustoimenpiteiden toteuttamiseen 37 000 €. Siikalatvan kunnan omarahoitusosuus on 18 500 €.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Pekka Iivari
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se päättää myöntää 18 500 € määrärahan vuoden 2025 talousarvioon kunnanhallituksen investointiosaan ja valtuuttaa teknisen johtajan tekemään tarvittavat kilpailutukset ja sopimukset hankkeen toteuttamiseksi annettujen määrärahojen puitteissa.
Päätös	Päätösehdotuksen mukaisesti.